

УКРАЇНА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету аграрного менеджменту
_____ А.Д. Остапчук
“ ____ ” _____ 2018 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
глобальної економіки
Протокол № 13 від “29” травня 2018 р.
_____ Н.М. Вдовенко

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

з навчальної дисципліни

«Державне та регіональне управління»
для підготовки фахівців освітнього ступеня
за напрямом підготовки:
6.030601 – «Менеджмент»

Київ – 2018р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту

_____ А.Д. Остапчук

“ _____ ” _____ 2018 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

глобальної економіки

Протокол № 14 від “ ” червня 2018 р.

_____ Н.М. Вдовенко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Державне та регіональне управління»
для підготовки фахівців освітнього ступеня
за напрямом підготовки:
6.030601 – «Менеджмент»**

ОС: *Бакалавр*

Напрямок підготовки: *6.030601 – «Менеджмент»*

Факультет: *аграрного менеджменту*

Розробник: *к.е.н., доц. В.Л. Гераймович*

Київ – 2018р.

Опис навчальної дисципліни

Державне та регіональне управління

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Напрямок підготовки	6.030601 – „Менеджмент ”
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	3
Семестр	8
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	45
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6 год.

Галузь знань 0306 « Менеджмент і адміністрування» (шифр і назва) Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент» (шифр і назва)

Анотація

Мета дисципліни "Державне та регіональне управління": формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни: студент має опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти загально професійній підготовці майбутніх спеціалістів і забезпечити належне виконання ними покладених завдань у сфері управління; вивчення теорії та практики державного та регіонального управління; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються на відповідних рівнях управління, закріплення умінь самостійного виконання поставлених завдань та обґрунтування параметрів раціональної схеми управління виконавчої системи; вивчення теоретичних і практичних засад організації державних та регіональних структур.

Предмет дисципліни: сприяти формуванню сучасного економічного мислення, виробленню навичок у застосуванні форм і методів державного та регіонального управління у майбутній практичній діяльності.

Після вивчення дисципліни „Державне та регіональне управління” студент повинен знати:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики;
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- особливості державного управління-в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- методичні та організаційні основи управління розвитком суспільства;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему та структуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- законодавчі та нормативно-правові засади діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

. Розподіл навчального навантаження

Державне і регіональне управління												
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. (Теоретико-методологічні засади державного та регіонального управління)												
Тема 1 Основи теорії державного управління.	11	4	2			5	5	1	2			2
Тема 2. Державна влада та державне управління	11	4	2			5	2		1			1
Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	11	4	2			5	3	1	1			1
Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління	8	2	1			5	3	1	1			1
Тема 5. Державне управління на регіональному рівні	8	2	1			5	3	1	1			1
Разом по змістовному модулю	49	16	8			25	16	4	6			6
Змістовий модуль 2. (Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні)												
Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні.	8	2	1			5	5	1	2			2
Тема 9. Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні.	11	4	2			5	3	1	1			1
Тема 10. Внутрішня організація та управління органу державної влади	8	2	1			5	3	1	1			1
Тема 11. Державна служба в Україні	5	2	1			2	2		1			1
Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	9	4	2			3	3	1	1			1
Разом по змістовному модулю 2		14	7			20	16	4	6			6
Разом за модулем	90	30	15			45	32	8	12			12

Тематика та перелік практичних (семінарських) занять

Номер п/п.	Тема та зміст заняття	Обсяг, год. денна ф.н.
1	Основи теорії державного управління.	1
2	Державна влада та державне управління	1
3	Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	2
4	Роль різних гілок влади у процесі державного управління	1
5	Державне управління на регіональному рівні	1
6	Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні.	1
7	Центральні органи виконавчої влади в Україні	1
8	Регіональні органи державного управління	1
9	Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні.	1
10	Внутрішня організація та управління органу державної влади	1
11	Державна служба в Україні	1
12	Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	1
13	Відносини органів публічної влади в системі управління.	1
14	Розвиток системи державного та регіонального управління	1
	Разом	15

Варіанти контрольних робіт для студентів

1

1. Місцеві вибори, порядок їх організації та проведення.
2. Система регіонального самоврядування, її елементна характеристика та шляхи розвитку.
3. Територіальна громада, її основні функції, повноваження, форми роботи.

2

1. Місцеві державні адміністрації: система, основні функції, повноваження, форми роботи.
2. Місцеві ради: система, основні функції, повноваження, форми роботи.
3. Виконавчі органи місцевих рад: система, основні функції, повноваження, форми роботи.

3

1. Державне управління: поняття, система, класифікація, категорії.
2. Регіональне самоврядування як основа конституційного ладу.
3. Європейська Хартія та основні принципи місцевого самоврядування.

4

1. Депутат місцевої ради: особливості його правового статусу.
2. Сільський, селищний, міський голова: основні функції, повноваження, форми роботи.
3. Служба в органах регіонального самоврядування, особливості її правового регулювання.

5

1. Особливості здійснення державного управління та місцевого самоврядування в м. Києві.
2. Особливості здійснення державного та регіонального управління в Автономній Республіці Крим.
3. Державне управління як процес здійснення виконавчої влади.

6

1. Органи та посадові особи регіонального самоврядування.
2. Особливості юридичного статусу територіальної громади.
3. Особливості правового статусу районних та обласних рад.

7

1. Місцеві вибори, референдуми, ініціативи.
2. Матеріально-фінансова основа регіонального управління.
3. Принципи місцевого самоврядування.

8

1. Проблеми становлення і розвитку регіонального самоврядування.
2. Гарантії місцевого самоврядування.
3. Світові типи організації публічної влади на місцях: англосаксонський (класичний), континентальний, радянський та інш.

9

1. Відповідальність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.
2. Форми управлінської діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування.
3. Дострокове припинення повноважень ради.

10

1. Фонд сприяння розвитку регіонального самоврядування в Україні.
2. Дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення.
3. Система місцевих фінансів в економічній системі держави

Методи навчання

Під час викладення лекційного матеріалу: лекція, повідомлення та закріплення нових знань, розповідь, бесіда; зображення схем на дошці і на плакатах; демонстрація наявних макетів і моделей; демонстрація відеофрагментів, мультимедійне викладення матеріалу лекції.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються такі методи активного навчання:

- вирішення ситуаційних задач (кейсів);
- ділові ігри;
- робота у малих групах.

При виконанні практичних задач та самостійної роботи використовуються засоби комп'ютерної техніки.

Форми контролю

Формами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна атестація та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. Поточний контроль може здійснюватись шляхом усного та письмового опитування, розв'язку тестових завдань, підготовки доповідей та рефератів, виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання.

Проміжна атестація для студентів очної форми навчання має на меті визначити сукупність знань студента з дисципліни по завершенню певного етапу вивчення дисципліни і проводиться у формі контрольних завдань та тестування по кількох темах у вигляді модулів.

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру для визначення обсягу знань студента по закінченню курсу і здійснюється у формі іспиту (заліку).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} \cdot K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)} \cdot K_{ЗМ}^{(n)})$$

$$R_{НР} = \frac{\dots}{\dots} + R_{ДР} - R_{ШТР} \cdot K_{ДИС}$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}, \dots, R_{ЗМ}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{ЗМ}^{(1)}, \dots, K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{ЗМ}^{(1)} = \dots = K_{ЗМ}^{(n)}$. Тоді

вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)})$$

$$R_{НР} = \frac{\dots}{\dots}$$

$$+ R_{ДР} - R_{ШТР} \cdot n$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний R штр не перевищує 5 балів і віднімається від **R** нр. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням **підготовка і захист курсового проекту (роботи)** оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни ;
- опорний конспект лекцій на паперовому носію;
- опорний конспект лекцій на електронному носію;
- друкований та роздатковий матеріал.ресурси Internet.

Рекомендована література

Основна

1. Законодавство України про місцеве самоврядування : зб. законодав. актів: за станом к 5 листоп. 2001 р. // Верхов. Рада України. - Офіц. вид. - К. : Парлам. вид-во, 2001.
2. Авер'янов В.Б. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В.Б. Авер'янов. - К. : Юстиніан, 2007. - 288 с.
3. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посібник / Іванова Т.В. [та ін.] - К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
4. Воронкова В.Г Менеджмент в держаних організаціях : навч. посіб. / В.Г. Воронкова. - К Професіонал, 2004. - 256 с.
5. Державна політика : підруч. / НАДУ при Президентіві України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
6. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ре В.Б. Авер'янова. - К. : Факт, 2003. - 384 с.
7. Мельник А.Ф. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський. К. : Знання, 2009. - 582 с.
8. Желюк Т.Л. Державна служба : навч. посіб. / Т.Л. Желюк. - Луцьк : Професіонал, 2000. -558 с.
9. Круш П.В. Регіональне управління : навч. посіб. / П.В. Круш, О.О. Кожем'яченко. - К. : ЦУЛ, 2007.-248 с.
10. Лазор О.Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посіб. / О.Д. Лазор. - К. : ЦУЛ, 2003.-432 с.
11. Малиновський В. Державне управління : навч. посіб. / В. Малиновський. - Луцьк : РВВ «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Л. Українки, 2000. - 558 с.
12. Оболенський О.Ю. Державне управління та державна служба : словник-довідник / О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2005. - 478 с.
13. Оболенський О.Ю. Державна служба : підручник / О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2006.-472 с.
14. Ординський В.Л. Управління в органах виконавчої влади : навч. посіб. / В.Л. Ординський, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів. - К. : ЦУЛ, 2008. - 296 с.
15. Стеценко Т.О, Тищенко О.П. Управління регіональною економікою.: Навчаль- ний посібник. – К.: КНЕУ, 2010. – 471с.
16. Якубовський О.П. Державна влада і громадянське суспільство : система взаємодії : монографія / О.П. Якубовський, Т.А. Бутирська. - О.: ОРІД НАДУ, 2004. - 196 с.

Додаткова

1. Абчук В.А. Менеджмент / В.А. Абчук. — СПб. : Союз, 2002. — 432 с.
2. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления : курс лекций / Г.В. Атаманчук. — М.: Юрид. лит., 1997. — 400 с.
3. Бакуменко В. Методологія державного управління: проблеми становлення та подальшого розвитку / В. Бакуменко, В. Князев, Ю. Сурмін // Вісник УАДУ. — 2003. — № 2. — С. 68 —81.

4. Бакуменко В.Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб./ В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній. - К. : Міленіум, 2003. - 256 с.
5. Балабанов И.Т. Инновационный менеджмент / И.Т. Балабанов. — СПб. : Питер, 2001. — 304с.
6. Баштанник В. Політичний і адміністративний аспекти державного управління в наднаціональних інтеграційних процесах / В. Баштанник // Вісник НАДУ — 2007. — № 3, —С. 253.
7. Біленчук П.Д. Місцеве самоврядування в Україні / П.Д. Біленчук, В^В. Кравченко, М.В. Підмогильний. — К. : Атіка, 2000. — 390 с.
8. Борденюк В.І. Місцеве самоврядування та державне управління: конституційно-правові основи співвідношення та взаємодії : монографія / В.І. Борденюк. — К. : Парламентське вид-во, 2007. — 540 с.
9. Бусыгин А.В. Эффективный менеджмент : учебник / А.В. Бусыгин. — М. : Фингерес, 2000. — 606 с
10. Василенко В.А. Ситуаційний менеджмент : навч. посіб. / В.А. Василенко, В.І. Шостка. — К. : ЦУЛ, 2003. — 285 с.
11. Виханский О.С. Стратегическое управление : учебник / О.С. Виханский. — 2-е изд. — М. : Гардарики, 2000. — 296 с.
12. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє: До ефективніших суспільств. Доповідь римському клубові / Б. Гаврилишин. — К., 1993.— 132 с.
13. Герберт А.С. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Саймон А. Герберт ; пер. з англ. — К. : Арт ЕК, 2001. — 392 с
14. Гибсон Дж.Л. Организации: поведение, структура, процессы / Дж.Л. Гибсон, Д.М. Иванцевич, Д.Х Даннелли ; пер. с англ. — М. : ИНФРА-М, 2000. — 590 с.
15. Гладун З. Поняття і зміст державного управління: адміністративно-правовий аналіз / З. Гладун. — Л., 1996.
16. Гончаров В.В. Руководство для высшего управленческого персонала : в 2 т. / В.В. Гончаров. — М. : МНИИПУ, 1997.
17. Государственная политика и управление : учебник : в 2 ч. — М. : Рос. полит, энцикл. (РОССПЭН), 2006. — Ч. 1: Концепции и проблемы государственной политики и управления / под ред. Л.В. Сморгунова. - С. 217.
18. Государственное и муниципальное управление : справочник. — М. : Магистр, 1997. — 496 с.
19. Государственное управление: основы теории и организации : учебник : в 2 т. / под ред. В.А. Козбаненко. — 2-е изд., с изм. и доп. — М. : Статут, 2002. — 366 с.
20. Граждан В.Д. Теория управления : учеб. пособие / В.Д. Граждан. — М. : Гардарики, 2006. — 450 с.
21. Гринев В.Ф. Инновационный менеджмент : учеб. пособие / В.Ф. Гринев. — К. : МАУП, 2001. — 152 с.
22. Гріфін Р. Основи менеджменту : підручник / Р. Гріфін, В. Яцура ; наук, ред В. Яцура, Д. Олесневич. — Л. : Бак, 2001. — 624 с.
23. Турне Б. Державне управління / Б. Турне. — К.: Основи, 1993.

24. Дерещ В. Органи виконавчої влади України та управлінські відносини / В. Дерещ. — К. : Юрид. думка, 2007. — 180 с.
25. Державна політика у сфері державного управління в Україні : монографія / В.В. Цветков, В.М. Селиванов, О.В. Скрипнюк. — К. : Абрис, 2006. — 312 с
26. Державне управління : навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко ; за ред. А.Ф. Мельник. — К. : Знання-прес, 2004. — 343 с.
27. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: навч. посіб. / за заг. ред. Н.Р. Нижник, В.М. Олуйка. — Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2002. — 352 с.
28. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. / Н.Р. Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін. ; за заг. ред. Н.Р. Нижник. — К. : Вид-во УАДУ, 2002.
29. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / кол. авт.; відпов. ред. проф. Н.Р. Нижник. — К. : УАДУ при Президентові України, 1997. — 448 с.
30. Державне управління і менеджмент : навч. посіб. у таблицях і схемах / Г.С. Одінцова, Г.І. Мостовий, О.Ю. Амосов та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.С. Одінцової. — Х. : ХарРІ УАДУ, 2002. — 492 с.
31. Державне управління та державна служба : словник-довідник / уклад. О.Ю. Оболенський. — К. : КНЕУ, 2005. — 480 с.
32. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування : монографія / кол. авт.; за заг. ред. проф. О.Ю. Оболенського. — Хмельницький : Поділля, 1999. — 495 с.
33. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В.Б. Авер'янов, В.А. Дерещ, А.М. Школик та ін. ; за заг. ред. В.Б. Авер'янова. — К. : Юс-тініан, 2007. — 228 с.
34. Дроньє А. Основні принципи успішного керівництва установою : метод, рекомендації / Анн Дроньє. — К. : Вид-во УАДУ, 1995.
35. Європейські принципи державного управління / пер. з англ. О.Ю. Куленкової. — К. : Вид-во УАДУ, 2000. — 265 с.
36. Їжа ММ. Організаційно-правові засади державного управління : навч. посіб. / М.М. Їжа, Т.І. Пахомова, Я.О. Різникова. — О. : ОРІДУ НАДУ, 2008. — 308 с.
37. Ковалевски С. Научные основы административного управления / С. Ковалевски ; пер. с польск. — М., 1997.
38. Козаков В. Ціннісні ознаки діяльності державно-владних структур / В. Козаков // Вісник НАДУ. — 2006 — № 4.- С. 178.
39. Кредісов А.І. Менеджмент для керівників / А.І. Кредісов, Є.Г. Панченко, В.А. Кредісов. — К. : Т-во "Знання", КОО, 1999.- 346 с.
40. Малиновський В.Я. Державне управління : навч. посіб. / В.Я. Малиновський. — Луцьк : Вежа, 2000.
41. Матвієнко О.В. Основи інформаційного менеджменту : навч. посіб. / О.В. Матвієнко. - К. : Центр навч. л-ри, 2004.- 128 с.
42. Мельник А.Ф. Державне управління / А.Ф. Мельник // Державна служба :

- посібник для викладачів, магістрів та державних службовців. — Ч. 1. - Луганськ : Східноукр. держ. ун-т, 2000. — С. 80.
43. Мельник А.Ф. Менеджмент державних установ і організацій : навч. посіб. / А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, Н.М. Кри-вокульська ; за ред. А.Ф. Мельник. - К. : Професіонал, 2006.-464 с.
44. Мельник А.Ф. Основні моделі місцевого самоврядування // Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування : монографія / А.Ф. Мельник ; кол. авт. ; за заг. ред. проф. О.Ю. Оболенського. — Хмельницький: Поділля, 1999. - С. 300.
45. Мельник А.Ф. Публічний сектор і державна політика в демократичному суспільстві : монографія / А.Ф. Мельник, О.В. Длугопольський. — Т. : Екон. думка, 2008. - 268 с.
46. Менеджмент организации: современные технологии / под ред. Н.Т. Кузнецова, И.Ю. Солдатовой. — Ростов н/Д : Феникс, 2002. — 480 с.
47. Менеджмент організацій : підручник / за заг. ред. Л.І. Федулової. — К. : Либідь, 2004. — 339 с.
48. Михасюк І. Державне регулювання економіки /І. Миха-сюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога. — К. : Атіка : Ельга-Н, 2000. — С. 47.
49. Нижник Н. Україна — державне управління: шляхи реформування / Н. Нижник. — К. : Вид-во УАДУ, 1997.
50. Оболенський О. Державна служба України: реалізація системних поглядів щодо організації та функціонування / О. Оболенський. — Хмельницький : Поділля, 1999. — 294 с
51. Оболенський О.Ю. Державна служба : навч. посіб. / О.Ю. Оболенський. — К. : КНЕУ, 2003.
52. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку: навч. посіб. / кол. авт.: Н.Р. Нижник, СД. Дубенко, Н.Г. Плахотнюк та ін. ; за заг. ред. Н.Р. Нижник. — К. : НІЧЛАВА, 2003. — 288 с.
53. Основы теории управления : учеб. пособие / под ред. В.Н. Парахиной, Л.И. Ушвицкого. — М. : Финансы и статистика, 2003. — 560 с.
54. Радзівський І. Глобалізація і трансформація статусу національної держави / І. Радзівський // Вісник НАДУ. — 2005. — №1. —С. 73.
99. Райт Г. Державне управління / Глен Райт. — К. : Основи, 1994. — С. 171.
55. Реформа государственного управления: Институциона-лизация консультаций между институтами власти и неправительственными организациями в странах СНГ. Условия, формы, практика. — Bratislava : UNDP, 2002. — 119 с.
56. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / кол. авторів ; наук, керів. В.В. Цветков. — К. : Оріяни, 1998. — 364 с.
57. Саймон Г. Менеджмент в организациях / Г. Саймон и др. ; сокр. пер. с англ. — М. : Экономика, 1995. — 510 с.
58. Синергетичні засади державного управління в умовах реформ : монографія / С.М. Серьогін, І.В. Письменний, І.І. Хожило та ін. ; за заг. ред. СМ. Серьогіна. — Д. : ДРІДУ НАДУ, 2007. — 194 с.
59. Томпсон АЛ. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и

реализации стратегии: учеб. для вузов /А. А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд ; пер. с англ. под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой. — М.: Банки и биржи : ЮНИТИ, 1998. — 576 с.

60. Уткин Э.А. Государственное и муниципальное управление / Э.А. Уткин,, А.Ф. Денисов. — М. : ЭкМОС, 2003. — 304 с.

61. Фрицький Ю.О. Державна влада в Україні: становлення, організація, функціонування / Ю.О. Фрицький. — Д. : Ліра-ЛТД, 2006. — 360 с.

62. ХоляР.Х. Организации: структуры, процессы, результаты / Р.Х. Холя. — СПб. : Питер, 2001. — С. 414.

63. Цветков В.В. Державне управління: основні фактори ефективності / В.В. Цветков. — Х. : Право, 1996.

64. ЧеппелзЕ. Менеджмент у державному управлінні / Е. Чеппелз ; за ред. СВ. Синиці ; пер. з англ. — К., 1996.

65. Чиркин В.Е. Государственное управление. Элементарный курс / В.Е. Чиркин. — М. : Юристъ, 2003. — 320 с.

66. Шершньова З.Є. Стратегічне управління : підручник / З.Є. Шершньова. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — К. : КНЕУ, 2004, — 598 с.

67. Якубовський О.П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії : монографія / О.П. Якубовський, Т.А. Бутирська. — О. : ОРІДУ НАДУ, 2004. — 196 с.

Нормативна база:

1. Конституція України: Закон України від 12 черв. 1996 р., № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. -1996.-№30.-От. 141.

2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р., № 2768-ІІ. // Відомості Верховної Ради України. ~ 2001. - № 3-4.
- Ст. 27.

3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р., № 436-ІУ // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18-22. -Ст. 144.

4. Методичні вказівки по складанню плану економічного і соціального розвитку сільськогосподарського підприємства на 1996 р. - К: АПК, 1995. - 158 с.

5. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькування собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Затверджено Наказом Міністерства аграрної політики України 18.05.2001 р., № 132.

6. Методичні рекомендації по складанню бізнес-плану розвитку сільськогосподарського підприємства. - К: Мінагрополітики України АПК, 2001. - 260 с.

7. Національна програма розвитку агропромислового виробництва і соціального відродження села України на 1999-2010 роки // Економіка АПК. - 1999. - № 6.

8. Про фермерське господарство" Закон України від 19 черв. 2003 р., № 973-ІУ // Відомості Верховної Ради України. -2003.-№45.-Ст.363.

9. Закон України "Про колективне сільськогосподарське підприємство" від 14.02.1992 р., №2114-ХІ. - К: Україна, 1992.- 36 с.

10. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р., № 576-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. -1991.-№49.-Ст. 682.
11. Про плату за землю: Закон України від 3 липня 1992 р., №2535-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1992. — №38.-Ст.560.
12. Про лізинг. Закон України від 16 грудня 1997 р., №723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. -№16-Ст.68.
13. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р., № 742-ГУ // Урядовий кур'єр. - 2003. №11.
- 11 черв.
10. Про власність: Закон України від 7 лютого 1991 р.? № 697-ХІІ // Голос України. - 1991.-24 квітня.
11. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р.? № 161-ХІУ // Урядовий кур'єр. - 1998. - 22 жовт.
12. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 р., №469/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 39. - Ст. 52.
13. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі: Закон України від 20 липня 1996 р.? № 290/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 41. - Ст. 188.
14. Про ветеринарну медицину. Закон України від 25 червня 1992 р., №2498-ХІІ Відомості Верховної Ради України. ~1992.-№36.-Ог.531.
15. Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР "Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України" Закон України від 15 травня 1992 р., № 2346-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 32. - Ст. 453.
16. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 3 грудня 1999 р., № 1529/99 // Урядовий кур'єр. -1999. - 12 груд.
17. Про державну підтримку малого підприємництва: Указ Президента України від 12 травня 1998 р., № 456/98 // Офіційний вісник України. - № 19. - Ст. 676.
18. Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва. Указ Президента України від 3 липня 1998 р., №727/98 // Офіційний вісник України. -1998.-№27.-Ог.975.
19. Про заходи щодо створення та розвитку малих підприємств: Постанова Ради Міністрів УРСР від 22 вересня 1990 р., № 278 // Урядовий кур'єр. - 1991. - № 5.
20. Положення про державний департамент ветеринарної медицини: Затверджено постановою КМ України від 8 червня 2001 р., №641 // Офіційний вісник України. - 2001. -№24. -Ст. 1074.
21. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, Закон України від 15 травня 2003 р., № 755-ІУ // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 31-32. -- Ст. 263.
22. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні. Закон України від 21 грудня 2000 р., № 2157-111 // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 7. -Ст.35.

23. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 586-XIV (редакція від 01.05.2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

24. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (редакція від 04.04.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

25.

Інформаційні ресурси

1. Мінагрополітики України 01001, м. Київ - 1, вул. Хрещатик, 24
Телефонний код 044 Тел. 228-57-23 Факс 228-70-64
<http://www.minagro.gov.ua/agroosvita/> e-mail: agroosvita@minagro.gov.ua.
2. Науково-методичний центр аграрної освіти 03151, м. Київ, вул. Смілянська, 11 Тел./факс 242-35-68, 243-34-20 <http://www.smcae.kiev.ua>
e-mail: smcae@smcae.kiev.ua
3. <http://stud-lugansk.ucoz.ua/load/3-1-0-13> Основи управління персоналом: Учебник. Кибанов А.Я. - М.: ИНФРА-М, 2005. - 304 с. ~ (Высшее образование).
4. <http://kniga.biz.ua/book/management/87/> Менеджмент и управление персоналом
5. http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/menedzhment_personalu_-_murashko_mi Менеджмент персоналу - Мурашко М.І.